

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA, Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dijous 10 de Febrer de 1898

Núm. 3.471

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes...
n provincies trimeses...
Extremes i Ultramar...
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Jofre, 8.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Tos Desapareix ràpidament usant lo Tos XEROP SERRA

No conté opi ni morfina, per lo que pot administrarse als noys sens cap perill. Vegis lo prospecte.

Tos FARMACIA SERRA. Oberta tota la nit. Tos

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduhuts y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'estacas, y un milió de barbats.

D. EDUART BORRÁS PEDRET

METJE CIRURJIA

ha traslladat sa habitació y despai al Arrabal de Santa Anna número 45, Reus.

SECCIÓ DOCTRINAL

Notas regionalistas al extranjero EN LOS BALKANS

Acaba de tenir lloch á Bulgaria un fet que á primera vista sembla que no revesteix gran importancia y no obstant, s' ha de veure en ell positiva trascendencia pera la vida autónoma d' aquella nacionalitat. Lo fet á que aludim es la presa de possessió que acaba de tenir lloch per sos titulars de la diócesis novament creadas á Monostir, á Dibré y Stramitzta, totes tres en la provincia de la Macedonia. La influencia que pera la bulgarisació del país tindrà l' establiment d' aquells bisbats no pot ser desconeguda. La política búlgara ha donat un pas ben ferm envers la consecució dels ideals que persegueix desde fa molts anys, y al obtenir ara de poch lo que per tant temps demanava, ha posat le verdader fonament al edifici de sa personalitat, sentant de segur pera més endavant las bases pera sa emancipació absoluta del domini del Sultá. L' establiment d' aquelles diócesis eclesiásticas determina las divisions etnográficas actuals, que podran servir en

son dia pera las divisions políticas que en aquellas regions del Orient s' han de produhir indefectiblement quan lo corcat imperi turch deixi d' estar apuntalat pel esforç comú de las Potencias europeas.

L' interés relligiós, com passa molt sovint, ajudant poderosament al interés polítich, ha de contribuir en gran manera á la consecució definitiva de las libertats regionals al resoldre la gran cuestió del Orient.

La Romania, la Servia, la mateixa Grecia han rebut ab extraordinaria alegria la darrera concessió que sos germans los búlgars han lograt arrancar á la fi de la calma y manyosa diplomacia turca, que semblava disposada á allargar la cuestió. La actitut enérgica del príncep Ferrán, secundant los desijos de son poble, ha lograt tal vegada á la forsa lo que de bon grat no hauria obtingut may. Cal tenir en compte, no obstant, que la poderosa intervenció de Russia, més que tot, ha fet lo miracle, y avuy la Bulgaria está en camí de llibertarse. Després d' ells, los servis esperan tanda, y son torn vindrá á no dubtar quan vinga gent nova á desfer aquell fals equilibri de forsas que se 'n diu *Concert europeu*, ó més ben dit, «conxorxa» de feblesas que acaba de revelarsens en tot l' esclat de sa importancia, com diu ab justesa l' «Journal de Geneve».

AUSTRIA-HUNGRIA

L' emperador Francisco Joseph se proposa arreglar amistosament per medi d' un compromís entre 'ls diputats tcheques y alemanys la gran cuestió de las llenguas, causa principal de totes las dificultats actuals del imperi austriach. Lo soberá ha ordenat á sos ministres que intentessin alta vegada novas negociacions pera arribar á una solució pacífica y á vencer las intranzigencias d' un y altre partit. Per sa part los tcheques sembla que s' deixaran persuadir de no exigir l' empleo obligatori de las duas llenguas en tets los districtes, al menos en aquella shont l' alemany está en gran majoria. Falta convencer als alemanys que, enorgullits per sas últimas prohesas parlamentarias, y sentintse apoyats per sos germans de rassa y de llengua de l' altra banda de la frontera, están menos disposats á tranzigir. La prudencia y la paciència del monarca fan confiar que s' arribará á desembolicar aqueix madeixa enredada, tescá que que no es pas superior

als miracles que la gran influencia del emperador pot realisar. Lo únich que s' ha de temer es que li faltará temps, y la reunió dels «Landstags» provincials, que acaban d' obrirse no es tal vegada feta pera millorar las probabilitats d' una prompta resolució.

ARTS Y LLETRES

Moviment Literari

Lluhernas.—POESIAS, PER MANEL MARINEL-LO

Entre la joventut de Catalunya que ansiosa de gloria ó per simple passa-temps ve cultivent nostra literatura afanyantse en umplir las planas de tantes y tantas publicacions catalanas com avuy se disparten lo favor del públich guiat més per l' esperit mercantilista que per lo noble afany de enlayrar lo nivell moral de nostre poble, s' hi destaca la personalitat del autor d' aquest llibre de versos, nota verament armónica en aquest desconcert casi vergonyós pera nostra literatura y pera nostre poble.

La veritat es que la joventut que val y que estima l' art viu ab-olutament retrata de semblants publicacions y no vol deshonarse oferint los seus fruits y l' sen nom á la publicitat d' aqueixas meretrices de l' inteligencia. En Manel Marinell-lo, (*A. Llimoner*) es potser l' únich escriptor de valua que per compromisos d' amistat ó per prurit d' una gloria vulgar y populatxera, no ha tingut lo suficient valor pera mantenirse verge en la soilitut del sen estudi, preferint, com deuria, l' aplauso sincer d' una dotzina d' amicha al aplauso inconscient y estúpido d' una moltitud que l' sacrifica devant de qualsevol nulitat xaradística ó d' un autor de esperpentos insustanciais y pornográfichs.

No obstant, en Llimoner, al mateix temps que no ha deixat d' oferir sos treballs fets d' encàrrech pera las publicacions vulgars, ha tingut la virtut de guardar pera sí aquellas composicions snas, nascudas del cor y observadas de la naturalesa, y d' aquestas, aixis com fa poch ens en ofería una collecció baix lo títol de «Poesia Profana», que tinguerem l' honor de prologar, avuy ens en otereix un nou tomo, titulat «Lluhernas», que es del que aném á parlar en termes generals.

«Lluhernas» es un veritable progrés sobre «Poesia Profana». En aquest tomo s' hi vey la forsa y l' desij del poeta; en lo primer s' hi veu ja la perfecció, la plenitut del pensament artístich y sociològich disseminat per totes las brens composicions que ferman lo llibre. La personalitat, no obstant, es la mateixa, que ja s' iniciá ab sa primera obra «Primerenques», si bé allí hi havia encare la bona fé, casi la ignoscencia del adolescent enfront del estat de la societat y de la producció artística dels que verdaderament senten l' art.

Avuy, en «Lluhernas», se ns apareix ja l' poeta fet, ó per lo menos en lo verdader medi ambient artístich en que ha de completarse sa personalitat, que si no li falta temps y constancia, será en son dia un dels poetas per quins revindrà la gloria literaria de Catalunya. Aquesta personalitat está entre la d' Apeles Mestres y la d' en Bartrina. ¿Quina predominarà en ell? Las resumirá totes dugas com sembla haverlas reasumit l' Apeles en sa darrera etapa poética? Esperem.

Te de l' Apeles Mestres l' amor á la naturalesa y en particular á las cosas peülas y humils d' ella, pero al costat d' aixó, se manifesta potent la nota escéptica y pessimista d' en Bartrina, y quin prototipo més acobat

es lo poeta italià Giacomo Leopardi. Anulat l' Apeles Meistes y mort Bartrina, avuy en Marinel-lo es lo poeta català que ab més perfecció cultiva aqueixa classe de poesia que va de la naturalesa al cor y del cor a la naturalesa.

Si l' autor d' aqueix libre sab completar sa personalitat poètica ab sa personalitat social, vivint entregat en cos y ànima al art y allunyantse per complet del medi ambient anti-artístich que l' rodeja y seb sacudir son recriminable hàbit d' enfangarse en lo vulgarisme que l' afalaga, serà un escriptor gran y admirable, ja que 'n té las condicions essencials, com se 'n desprén de sa darrera obra.

Veusen-aquí una mostra:

IV.

Diu que à ciutat m' hi morirà,
cap à montanya m' han portat,
perque retrovi l' alegria
que se perduda en la ciutat.

Meljes molt sabis, à la mare,
iguale-pronostichs li han fet:

— Ben lluny, ben lluny, es temps, encare,
si no, s' ens mor l' invern aquest!

¡Ja sóch à fora! ¡sóch à fora!
tresco pels boscos ab delit,
soch dalt del mont arrán d' aurora,
vera la ller quant se fa nit.

Busco la ubaga, si estavella
la coldejada del mitj jorn.

Naturesa bé 't veig bella
omplint de flors lo meu entorn!

Mes, no es job! no, de part de fora
d' shont la tristesa sol venir,
al fons del cor viu la traydora
y per la cara vol sortir.

Al fons del cor, la malehida,
viu enroscada com serpent,
y rosegant tota la vida
el cor se menja lentament.

Naturesa! ¡Jo, m' hi moro
entre los gorchs y tas afrans!
¡Jo, la ciutat immensa enyoro
ab sos taguris y palaus!

Allí, m' hi trove com á casa,
jo hi so á montanya forasté:
cap á ciutat, donéuse brasa
ó no hi seren á temps, potser.

La serralada m' cau á sobre,
la solitut me volca 'l cor,
la veu del vent la testa m' obra,
la llarga nit me fa pabor...

A mí els miasmes me son vida
l' etern tribut mon element,
la nit en dia convertida,
viure me fá artificialment.

Sé que la vida en vá hi desborda
un malaltís à la ciutat;
més, vareig neixer rata llorda
y no 'm fá bé la sequedat.

JOSEPH ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÓGICAS
del dia 9 de Febrer de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OSER. particular
9 m.	769	74		4.9	Ras	
3 t.	759	74				

HORAS d' observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Térm. tipo		classe	can
9 m.	Sol. 21	3	6	O.	Cumul	0.3
3 t.	Sombra 13		11	O.		

Sessió del Aunjtament

Presidida per lo M.ltre. Sr. Alcalde D. Joseph M. Borrás Sardá y ab assistència dels regidors senyors Gay, Briansó, Casagualda, Massó, Navás, Vergés, Nogués, Güell, Romero, Bartuli, Quer, Mas, Jordana y Pallejá tingué lloch la de primera convocatoria ahir á dos cuarts de vuit del vespre.

Se llegí y aprobá l' acta de la anterior.

Se doná compte de que fet l' extracte de las disposicions insertadas en los B. O. de la provincia correspondents à la darrera setmana, no 'n contenía cap d' interès pera l' Aunjtament.

Quedaren aprobats los dictàmens de la secció de Foment donats à las sollicituts de don Joseph M. Martí y Pujol y don Victorino Agustí Blanch.

Igualment s' aprobá un dictamen de la mateixa secció pera que l' Aunjtament adquireixi per medi de subasta varia materials.

S' aprobá, també un dictamen de la secció d' Hisenda emés à la sollicitut dels senyors C. Fumaña y C. reconeixent la transferència del crèdit à favor de don Anton Serra.

S' acorda concedir dipòsit domèstich, conforme à lo sollicitat à don Joan Olivé Vallverdú y don Pere Ferré Coguà.

Se doná compte d' una liquidació presentada pel contractista don Batista Capdevila que quedá aprobada.

Y ab la aprobació de varia comptes de particulars acabá l' despaig ordinari.

Lo senyor Vergés proposá que s' fés un plano general del cementiri a fi de que se sapigués la manera en que s' poden distribuir.

S' acordá que passés à la secció corresponent pera que presentés dictamen.

A proposta del senyor Casagualda s' acordá adquirir una bàscula destinada al matadero.

Passá à la secció de Foment una proposició del senyor Casagualda pera que la mateixa estudihi com se pot rebair la pujada de prop la «Boca de la mina».

Lo senyor Nogués demaná que s' fés una relació de tots los comptes que 'ls particulars deuen à l' Aunjtament y s' passés al Dipositari pera que procurés ferlos efectius.

Y no haventhi cap mes assumpto de que tractar s' aixecó la sessió.

Per fi lo temps sembla que s' ha posat benigne. Tant ahir com antes d' ahir transcorregué l' dia ab un temps primaveral, que feya pensar ab la próxima primavera.

Desitjaríam que l' fret y 'ls vents no 'ns tornessin à visitar.

Ahir á quarts de sis del matí lo Rvnt. mossen Francesch Vilella, al arribar à Casa la Caritat ahont hi aneva pera celebrar lo sant sacrifici de la missa, li agafá un atach apoplètic moriat totseguit.

Mossen Vilella comptava de 70 à 80 anys y per son caràcter bondados se feya estimar de tothom, per lo que sa mort ha sigut molt sentida y la casa seva ahont hi fou trasladat, durant lo dia d' ahir se vegé molt concorreguda.

S' han fixat en alguns punts de nostra ciutat uns artístichs cartells anunciant lo carnaval de Perpinyà.

Divertéixintse 'ls catalans que perteneixen à Fransa, que 'ls que tenim la desgracia de perteneixer à Espanya ja gemeguém de valent. Tot es cuestió de la sort. Ells sigueren més afortunats que nosaltres al partirse la patria catalana.

El Imparcial continúa ab articles violents demanant la guerra ab los Estats Units, Conformes, y que s' comenci plantant una bateria yankee devant de la seva redacció y foch.

Are que l' obra patriòtica del govern comensa à dar alguns bons resultats pera la pacificació de Cuba, aquestos miserables no pensan més que en encendre novas guerras en quinas ells no han de sacrificar, sino ab l' idea de ferhi l' seu negoci.

Per exemplars que acabem de rebre del diari antisemita La Libre Parole de París, veyém que la excitació contra 'ls juheus va en augment en aquella capital.

Diu que 'ls indicats juheus ab los millons rebats à la Fransa se compran diaris y personas pera defensar al traydor Dreyffas.

(Tercer)

(25)

A plech de treballs regionalistas

DISCURS

Llegit per don Ferrán Girbal y Jaume en la inauguració de la secció de Bellas Arts del Centre Escolar Catalanista.

una escapada à Ciudad-Rodrigo. No puch dirne més sino que es una població antiquíssima, voltada de murallas que banya 'l riu Agueda. La rapidés del viatge y 'l no coneixer absolutament à ningú que pogués servir-me de guia, fan que no puga ferne historia. Allí es ahont se veuen verdaders tipos de xarro ab tota la propietat de la indumentaria local. Vaig notar que alguns, entre comparses, se traçaven de vos, cosa que m' estranyá, donchs no sé enloch més de Castella que aixó succeheixi. La població te un arrabal ó ensanche tal vegada al altre costat del riu, que s' anomena el Barrio. Avuy Ciudad Rodrigo, per son comers y mercats, es la població més important desde Salamanca à Portugal.

Per abreviar diré alguna cosa de las costums, tan en las vilas com en los pobles, quals cases, casi sense excepció, son d' argila sense coure ó simplement de terra empastada entre fustas que treuen quan es seca.

Lo traje dels charros salamanquina consisteix en un gech molt curt, ab molts botons à les mànegas, cà-misa molt brodada ab botons grossos d' or ó plata, cal-se curta, tant ajustada que per posársela han de des-corder los botons ó presillas del genoll y descalsarse, botas molt altas ajustadas à la cama, mitjas negras, barret d' alas p'ans y copa punxeguda y capa ó manta que per anar à la Iglesia s' posen tot l' any.

Las donas portan faldillas vermellas ó grogas, sach negre y una manta groixuda creuada sobre 'l pit y lligada à darrera, pentinat de coca y grans arracadas que penjan. Los acomodats gastan molt en lo vestir.

Als pochos dias d' esser jo à Valladolid se trasladaren los restos del poeta Zorrilla, y després d' algun detall d' aquells que fan dir cosas d' Espanyal, com fou que al volguer enviar lo carro en que havian de passejar l' urna pels carrers, montat en un wagó, s' toparen ab que no podia passar pels túnels y l' hagueren de desmontar à corre-cuyta, se verificá la cerimonia ab assistència de totas las autoritats, un ministre que hi aná per fer lo dol, un representant de la Reyna y tota la oficialitat de la guarnició y de la Academia de caballeria, ab los cadets y tot. Y ab tot aixó, aquell carro, ab esculpturas trencadas y montat à tota pressa, feya un trist efecte. Y 'l poble no respongué pas molt à la festa oficial. Sembla que 'ls hi sapigués greu: deyan que en Zorri la era molt malgestador, que era pobre perque volia... Me sembla que de tots modós ells s' havian d' alegrar de que s' regonegués com á gloria nacional un compatriot d' élis. Pero alló de nemo est propheta... ho vaig veure confirmat una vegada més.

A mida que vaig anar corrent aquell poble, m' estranyaren menos las anomalies inexplicables de moment que arreo se presentaren à mos ulls, admirats de tantas novetats, y de que sols podré parlar al engrós y de lo de més rellu.

A Valladolid, la terra del ¡Velay! qu' es una paraula que la posan per tot, ab motiu de fer unas pregarrias perque no plovia y 'ls camps enavan malament, vaig tenir ocasió de veure lo qu' es una romeria à Castella. Allá tenen gran devoció per la Verge dels Dolors,

ó de las Angustias, ó de las Espasas. Ve à esser com la Pilarica à Saragossá, y hi ha per ella verdader fanatisme, perque 'l poble, la massa honrada que treballa y fins y fins la que no, encara te creencias. Pero allí s' practican d' un modó especial. La romeria consisteix en potar una imatge del sant ó santa à qui s' dedica, acompanyantlo tothom ab cansons mes ó menos adequadas à la devoció. Fins aquí res de nou. Pero com es costum portarse un brená ben regular pera en arribant al lloch ahont tothom s' escampa y s' fan rondons, se balla, se fa tota la gatzara possible y després s' estenen los tovallons, succeheix que sempre acaba alló ab disputes y punyaladas, y al endemà d' una romeria, sia la que s' vulga, es cosa axiomática que 'ls jutjats tenen feyna llarga. Aixó es inevitable. Lo porró no 'l coneixen, beuen en got, y si no 'n tenen, à tall de jarra, tots en la mateixa gerra, que roda de mà en mà fins que s' buyda y s' torna à omplir. En aquellas romerias es frequent y corrent sentir un home que, ballant devant las mateixas andas en que portan la imatge, crida tan com pot: «¡Viva la Virgen de... tal ó cual! Me...», y arrodoneixen la frase ab un renech dels mes recargolats del país... Pero ningú 'n fa cas!... Al Sant li penjan una ampella de vi al bras ó al coll y n' hi fan beure, no sé per qué. Y tot aixó ab bona fé, no més que per devoció.

Al tornar d' aquestas festas, à la vora del camí se troban à cada pas homes com una sopa, aeguts à terra ab la ampolla aprop seu que fan monólechs... Allí no hi donan cap importancia; hi están tan fets, que si acás lo que s' faria estrany seria una romeria sense aixó. Si 'ls hi dihen que vos admira, vos dirán: «¡Y al seu país!...» Y si 'ls contesteu que no es aixó, vos mi-

Temps há que dihem que l' actual societat francesa que gemega sota 'l poder juheu, está á punt de passar per una revolució més terrible que la del sigle passat.

Havém rebut lo darrer número de *La Crónica*, periódich mensual de Torrente, (Valencia). Dita publicació está redactada en catalá y castellá y publica un retrato de D. Teodor Llorente, ab articles y poesias de molts y distingits escriptors valencians que mantenen viu l' amor á la patria y á la llengua nadiua de la regió germana.

L' Ajuntament de Vitoria ha adquirit una máquina transplantadora d' arbres.

Aquesta máquina es la primera que s' ha construït á Espanya.

Lo preu de transplantament de cada arbre puja á 10 pessetas, inolugent en aquesta cantitat la preparació del «cepellón», obertura del clot y totas las demás operaciones del transplantament.

Ab motiu del lluhit Carnaval que s' prepara a Barcelona, la companyia de T. B. F. ha establert una notable rebaixa de preus que creyém serà aprofitada per molts amants de la diversió.

Segons los datos fins ara recullits del cens ultimament verificat, la població de Barcelona resulta ser major que la de Madrid es mes de 1.700 habitants.

Ya no podrán vanagloriarse 'ls madrilenys de anomenar á Madrid la primera població de Espanya.

Durant lo passat mes de Janer s' ha embarcat en lo port de Tarragona:

VI.—10.371 bocoyos, 1.750 botas. 1.031 mitjas, 2.366 cuarts y 242 octaus.

Avellana.—13 728 sachos.

Atmetlla.—1.361 sachos.

Durant lo mateix mes de Janer s' han embarcat ab destí á Italia (en sa majoria) y Fransa, la important cantitat de 1.110 bocoyos de oli, 10 botas, 9 mitjas 10 cuarts y 1 octau.

Ha mort á Barcelona D. Joaquím Bassa y Nin, redactor y soci fundador y propietari de *El Vendrellense*.

Enviém nostre pésam á la familia del finat y á la redacció de nostre apreciable colega.

En lo darrer mes de Janer han passat á formar part del Museu episcopal de Vich una *patena* de barro cuyt, decorada ab pinturas de la época romana, que sinué trobada á Ampurias; una imatge de fusta de la Santíssima Verge, de principis del sigle xv, que havia sigut venerada sobre 'l portal antich de Queralt, de Vich; una taula gòtica, del sigle xvi, en la que está pintat Sant Joan Evangelista; un sello de bronzo, del sigle xv, en lo que apareix una llegenda catalana; un códice gradual del sigle xv, que conté las melodias gregorianas; una font ab pinturas bíblas gretas, obra valenciana, imitat al género italiá; una levalla calada, del sigle xviii; una lámpara, obra del sigle xvii y tres exemplars de rellotjeria catalana, del sigle passat, fabricats á Moyá, Centellas y Sant Joan de las Abadesas.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat puja á 707'30 ptas.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 8 de Febrer de 1898

Naixements

Francisca Manresa Vila, de Miquel y Trinitat.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Joseph Miró Eerré, 70 anys, Alegre, 33.—Agná Merguel, 54 anys, Sant Joan, 34.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d' any.—Santé Escolástica.
Sant de demá.—Sant Saturní.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 8

De Liverpool y escalas en 16 dias, v. «Ulloa» de

680 ts., ab tránzit consignat als senyors Mac-Andrews y Companyia.

De Port Vendres en 7 dias, paül. francés «Anna» de 67 ts., ab efectes, consignat a don Antón Marinó. De Cete en 20 horas, v. noruech «Trum» de 979 ts., ab tránzit, consignat als senyors Mac-Andrews y Companyia.

Despatxadas

Pera Rouen y escalas, v. «Mnyo», ab vi.
Pera Christiania y escalas, v. noruech «Sulitjelma» ab carga general.
Pera Liverpool y escalas v. «Ulloa» ab varis efectes.
Pera Glasgow y escalas, v. «Colón», ab vi.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'15	Filipinas	
Exterior	81'40	Aduanas	97'25
Amortizable	76 87	Cubas 1886	92'75
Fransas	16 25	Cubas 1890	76'62
Norts	22'90	Obs. 6 0/0 Fransa	72'
Exterior París	61'75	Obs. 3 0/0	39 25

GIROS

París 33'30 Londres 33 60

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.	diner
» á 8 » vista.	»
París á 8 » vista.	»
Marsella á 30 » vista.	»

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	0/0	0/0	0/0
Gas Reusense.		850	
Industrial Harinera.			0
Banch de Reus.		500	
Manufacturera de Algodón.	70	100	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.			
Societat Hidrofórica	135	150	

ANUNCIS PARTICULARS

ALS HERNIATS

(Trencats)

Constituheix una gran equivocació la que sofreixen la majoria dels herniats (TRENCA TS) al creure que qual-sevol bráguer comprat al etzar lo suficiente pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de molts complicacions funestas.

Per qui correspongui, no s' deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que ab major descaro s' titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títol que justifiqui sa competencia y no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periodichs la curació radical de dita malaltia, quin mecanisme desconeixen en absolut.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vená, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretá vos dirá que pera la curació de vostres petits, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo brágueret de **cautchouc** ab ressort, testimoni enho aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d' espalllas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjá espe ialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clausolles de Barcelona. Establiment «La Cruz Boja»

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

EN TARRAGONA: Visita tots los dimars de 10 á 4 de la tarde, carrer Conde de Rius (avans Hospital) número 5, primer, 4.

TELEGRAMAS

Madrid 9.

Un telégrama particular de la Habana diu que la política del dia gira en torn de las declaraciones que feu lo Sr. Galvez.

Desde Madrid han transmés una síntesis á la premsa de la Habana, que ha causat excelent efecte.

Lo Sr. Moret ha telegrafiat al Sr. Galvez felloicitantlo per sas declaraciones.

Lo Consell de Secretaris ha telegrafiat, en despaig dirigit al Sr. Moret, quant manifestá lo Sr. Galvez.

—Diuen també de la Habana, que s' atribueix al Sr. Giberga lo propósit d' organisar la extrema esquerre del règimen, sens perjudici d' apoyar al actual Govern pera que compleixi la missió d' implantar la autonomia.

—Un despaig particular de la Habana transmet detalls d' un topament de importancia ocorregut en Arroyo Hondo (Las Villas).

Lo batalló de Extremadura, trobá á una partida de 600 rebeldes, manada per Rodriguez Machado y altres.

Lo foch durá 5 horas y matarem al enemich 27, prenent armas, caballs y documents.

Nosaltres un soldat mort y un oficial y 3 soldats ferits.

—En aquesta setmana s' espera en la Habana al general Blanco.

S' assegura que de lo que resolgui la Junta del Cens respecte de las reclamacions contra aquest, dependrà que 'ls constitucionals acudeixin ó no a las eleccions.

Sembla que 'l senyor Giberga creu que deu separarse tota causa de dibilitat del Govern provincial, apoyantlo resoltament, pero que al mateix temps deuen organisarse los radicals pera realizar son programa si fossin cridats al poder.

—Un telegrama de Washigton, diu que es curiós l' informe del consul mister Lee, cual text ha enviat al Congrés lo president de la República.

Diu lo consul Lee que feu tot quant estigué en sas mans per impedir que 'l tinent coronel espanyol Ruiz fos assassinat per los rebeldes.

Al efecte lo consul mister Lee dirigi una carta al cabecilla Aranguren, suplicantli que posés en llibertat al presoner, pero la carta arribá tart á son destí.

Lo mes interessant del informe son los párrafos en los quals lo consul america disculpa lo bárbaro proceder de Aranguren, dihent que 'l tinent coronel Ruiz se presentá al camp rebelde sense bandera de parlament ni pro ecció oficial.

—S' assegura que 'l próxim embarch á Cuba será de 10.000 homes que s' embarcarán en tres correus ordinaris y tres extraordinaris. Aquestos sortiran los dias 25 del actual, 5 y 10 del próxim mes. Los embarchs segon y tercer se verificarán á Barcelona en los vapors «Montserrat» y «Alfonso XII».

—Los secretaris de despaig, ó ministros de Cuba, han tornat la visita al contralmirall francés, repetintse ab dit motiu los vots per la prompta pacificació de Cuba autónoma.

—Los republicants partidaris del retraiment electoral celebrarán lo dia 11 de Febrer un «meeting» en lo «Salón Cervantes».

París 9.

A Londres s' han rebut noticiis de Bombay que acusan un alarmant recrudesciment de la peste bubónica.

—Telegrafian de Buenos Aires que un tremolor de terra, de gran intensitat, ha destruhit las poblacions de Villa Ramon, Colomarca y altres ciutats de la República Argentina. A consecuencia del tremolor han resultat molts morts y ferits, quedant mils d' habitants sens hostatge.

—Desde Roma donan compte de que la premsa examina la situació del exercit italiá.

Los periodichs de Roma presentan á dit exercit baix un punt de vista poch favorable, dihent que l' acort de las forsas mínimas s' ha portat fins tal exageració en materia de guerra que fins la artilleria careix de caballs.

Opina que per aquest motiu en un moment donat tota movilizació sería difícilissima.

—A Washigton se han rebut noticiis desmentint lo rumor de que hagi estallat una revolució á Costa Rica.

—En la Cambra de llores, lo marqués de Salisbury ha declarat que la separació d' Inglaterra del concert europeu ha originat una solució distinta de la pau entre Turquia y Grecia, y ha ategit que jutja necessaria la presencia de las tropas turcas á Creta pera mantenir l' ordre, y que Inglaterra s' mostra favorable á la candidatura del príncep Jordi, pera gobernador de Creta.

—En lo Senat yankee s' han presentat dos proposicions contrarias á Espanya y relacionadas ab la cuestió cubana. En una d' ellas, suscrita per lo senador Oonson se proposa que 'l president de la República deuria indicar á Espanya y als insorgents lo deber d' acabar la guerra, y ategir que 'ls Estats Units declaren que existeix la pau á Cuba y s' encarregan de mantenirla.

En una altra, suscrita per Canon, Mac-Kinley deuria indicar á Espanya que, si no regoneix la independencia de Cuba avans del 4 de Mars, los Estats Units regoneixerian als insurrectes lo dret de beligerancia y proclamarían en tres meses la independencia de Cuba.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus á Barcelona
5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y 3.ª
8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diables (per Villanova)
12:11 t. mercancías, segunda y tercera
1:57 t. correo (per Villanova)

De Barcelona á Reus
5:25 m. (per Vilafranca)
9:46 m. (per Villanova)
15:58 t. per id.
7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes)

De Reus á Mora
9:33 m. — 7:04 t. — 3:40 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus
4:21 m. — 8:00 m. — 12:08 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona
8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus
7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

De Reus á Lleida
8:40 m. — 5:23 t.

De Lleida á Reus
5:50 m. — 3:50 t.

De Reus á Vimbodí
1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus
9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia
9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona
11:5 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8:30 m.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
De id. directe 10:30 t.
De id. id. 11:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera 1:30 t.
(per Picamirons y descendit de Lleida) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 9:30 m.
De Lleida y Huesca 7:30 m.
NOTA: Los correos para Filipinas partirán de Barcelona los 7 y 27 de Noviembre y 1.ª y 19 de Diciembre del corriente año. Los de Cuba surten de aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
Pera id. á las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
Pera Lleida, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y sas líneas á las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4:00 t.
Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.
NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Biblioteca Regionalista

Llibreria Regionalista, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2
- «Costums típicas», per id., 2
- «Alcover», monografia, per id., 2
- «Poesias», per Manel Marinello, 2
- «Oda á Barcelona», per Jascinto Verdagner, 2
- «Lo PP de las tres branques», per id., 2
- «L' Aglensya», per Ramon Masferrer, 4
- «Croniques Pirenencas», per J. Massó Torrents, 12
- «La Padua», per id., 2
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2
- «Anant pel món», per Santiago Russinyol, 16
- «Les Croniques catalanes», per Gabriel Turell, 12
- «Obres catalanes», per Joseph Izart, 20
- «Poesias», de Joan Maragall, 8
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8
- «Fruetidor», drama, per Ignaci Iglesias, 8
- «Montalba», per Bosch de la Trixeria, 12
- «Quan jo era ney», per A. de Riquer, 20

«Música vella», per E. Domí y Bonaplata, 12

- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas, 12
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8
- Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regionalista», á meytat de preu.
- «Cançons Catalanas», harmonisades per Enrich Morera, han sortit:
- «Sant Ramón», 2 rals.
- «Planys», 2
- «El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 2

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están á la venda diferentes obras de celebrats iterats catalans, castellans y extranjeris.

CURSOS DE IDIOMA FRANCÉS

dirigits per lo professor francès

Mr. Ch. Gougeau

Graduat en la Academia de Paris,
individuo matriculat del Consulat general de Fransa,
á Barcelona, condecorat á Fransa y á l' extranjer.

Pera ls que s' dedican al MERS

Se fa un curs de Lengua francesa y de pronunciació correcta. Se s' apren lo Francés en sis mesos, per medi de son método simplifícat, instrucciu, sumament interessant y al alcans de totas las inteligencias.

Pera ls que cursin lo BATXILLERAT

Se donan lissons particulars preparatorias als exámens del Institut de Reus, contestant en castella las preguntas del primer curs y las del segon curs en un francés correcte; seguint párrafo per párrafo de sos respectius programas; abdós cursos tractats en un estil concís y apoyats d' exemples escullits. (Aquest curs de segon any s' anomena de «Práctica fersada» per ser parlat y escrit exclusivament en francés.)

Pera ls mateixos futurs batxillers que cursan la assignatura del Francés en l' Institut ó en qualsevol Colegi, á títul de EXTERNIS

Se fan las correccions de sas librerias d' apunts, ab explicacions complementarias, fins lo punt de que s' quedin completament enterats dels objectes tractats perque una gramática sens explicacions es un cos sense ánima.

Horas convencionales.—Preus limitats

Direcció: Arrabal Sant Pere, 1, segon.—Reus.

NOTA: Als senyors gustosos de seguir un d' aquets tres cursos, s' aconsella comprar avans per UN RAL en la imprenta de Carreras y Vila, arrabal baix Jesús 4, lo primer quadern del curs simplifícat y Gramática francesa per ús dels espanyols, per Mr. Ch. Gougeau y aixó pera enterarse de son prefaci y formarse una idea de la clareta y concisió del text de sa obra.

Advertencia important: Dits cursos no exigeixen compra de llibres; pera seguir lo primer bastará comprar cada mes un quadern de m. n. método simplifícat, en casa dels citats impresors; per los cursos preparatorios als exámens del Institut de primer y segon any, basta la adquisició de sos programas correspondents que valen sols CUATRE RALS, en casa de son autor Sr. D. Lluís de Olavarrieta Lacalle, arrabal de Sant Pere, 15, tercer.

Caramelos Pectorals

del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc., netejan de mucositats l' aparato respiratori tan sols prenent un al' anarsen á dormir y altre á la matirada, composició inofensiva no conté medicament perillós.

DIPOSIT en Reus Farmácia de Serra Arrabal Santa Anna, 80.

Preu de la capsa 6 rals.

Societat general de transports marítims á vapor de Marsella

Serveys del mes de Febrer de 1898

Línea directa pera 'l Rio de la Plata

Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Febrer directament pera Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés

ITALIE

LINIA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA

Sortiran de Barcelona pera Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos

lo dia 11 de Febrer lo vapor «Provence»
lo dia 26

Consignataris á Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse de Palacio.—Barcelona.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

De Liverpool y seccas en 16 dies, v. «Unión» de